
**ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ
РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УКРАЇНІ**

*Дем'янчук Юрій Вікторович,
аспірант Національного університету державної
податкової служби України*

Актуальність теми обумовлена тим що, залізничний транспорт має ключове значення для соціально-економічного розвитку країни, оскільки, наближаючи товари та ресурси до споживачів, він є безпосереднім учасником загальнонаціонального виробничого процесу, важливим засобом переміщення населення, що підкреслює його економічну і соціальну роль. Значна частина доходів від діяльності цього виду транспорту, на відміну від інших, належить державі. Тому органи державної влади мають ефективно впливати на результативність і якість його роботи.

В умовах ринкових перетворень між залізничним та іншими видами транспорту (автомобільним, трубопровідним, повітряним, морським, річковим)

формується відносина конкуренції, суперництва, які не підлягають безпосередньому регламентуванню з боку держави, але потребують певної уваги при вирішенні питань захисту загальнодержавних інтересів. У зв'язку з цим особливої ваги набуває теоретичне обґрунтування специфіки державного управління залізничним транспортом, як стратегічного об'єкта державного регулювання.

Найбільш складними і малодослідженими є взаємовідносини підприємств залізничного транспорту та держави, в яких наочно відображається головна суперечність розвитку економіки – між інтересами держави щодо отримання максимальних надходжень до бюджету та її роллю як захисника і виразника інтересів споживачів. Це і зумовлює необхідність опрацювання теоретичних засад та практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів державного регулювання розвитку залізничного транспорту на принципах ринкової економіки.

Залізничний транспорт є однією з базових галузей економіки та складовою єдиної транспортної системи України. Стабільне та ефективне функціонування залізничного транспорту є необхідною умовою для забезпечення обороноздатності, національної безпеки і цілісності держави, підвищення рівня життя населення.

Державне управління залізничним транспортом — це врегульована нормативно-правовим актами юридично-владна діяльність органів законодавчої, виконавчої влади і місцевого самоврядування в межах своєї компетенції, яка спрямована на задоволення в повному обсязі матеріальних потреб суспільства, держави та зміцнення обороноздатності країни [3, с.213].

Державне управління в галузі залізничного транспорту має забезпечувати наступні завдання :

1 своєчасне, повне та якісне задоволення потреб населення і суспільного виробництва в перевезеннях та потреб оборони України;

2 захист прав громадян під час їх транспортно-залізничного обслуговування;

3 безпечне функціонування залізничного транспорту;

4 додержання необхідних темпів і пропорцій розвитку національної транспортно-залізничної системи України;

5 захист економічних інтересів України та законних інтересів підприємств та організацій залізничного транспорту та споживачів транспортних послуг;

6.координацію роботи залізничного транспорту.

На даний час залізниця в основному задовольняють потреби суспільного виробництва та населення у перевезеннях. Проте стан виробничо-технічної бази залізниць і технологічний рівень перевезень за багатьма параметрами не відповідає зростаючим потребам суспільства та європейським стандартам якості надання транспортних послуг, що найближчим часом може стати перешкодою для подальшого соціально-економічного розвитку держави.

Економічна криза найбільш руйнівний вплив мала на транспортний сектор економіки, зокрема, і на залізничний сектор. Так, обсяги транспортної роботи за десятирічний період скоротились більше, ніж в 4,0 рази з усіма негативними наслідками і, перш за все, в області забезпечення процесів простого відтворення основних фондів, не говорячи про технічне переоснащення залізничного транспорту в Україні [2, с.3].

На залізничному транспорті за останні роки майже в 10 разів скоротилися темпи оновлення основних виробничих фондів. Все це призвело до значного погіршення стану виробничо-технічної бази залізничного транспорту, згортання програм його економічного та соціального розвитку,

створює суттєву загрозу надійному та безпечному функціонуванню залізниць. У цих умовах залізничний транспорт стає головною проблемою розвитку економіки України, що потребує термінового вирішення всіх питань по нормативно-правовому забезпеченню та інвестиційно-інноваційного розвитку.

До проблем, які слід розв'язати для забезпечення подальшого розвитку залізничного транспорту, також належать:

1 недосконалість нормативно-правових актів, що регулюють діяльність залізничного транспорту, та невідповідність його організаційної структури умовам розвитку ринкової економіки країни;

2 відсутність субсидування збиткових пасажирських перевезень;

3 недостатня прозорість фінансової діяльності галузі залізничних перевезень;

4 низький рівень забезпечення залізничних перевезень у відповідності з європейськими стандартами.

Також потребує вирішення питання щодо подолання відставання у розвитку мережі українських залізниць від залізниць країн ЄС та Росії, які сьогодні перебувають на різних етапах реформування, але при цьому істотно випереджають залізницю України.

Отже, підсумовуючи вище викладений матеріал необхідно зазначити, що проведення правильної державної політики у галузі залізничного транспорту сприятиме ринковим перетворенням на залізничному транспорті.

Також це сприятиме прискоренню темпів європейської інтеграції, налагодженню більш тісного міжнародного економічного співробітництва та підвищенню конкурентоспроможності українських залізниць на ринку транспортних послуг, дасть можливість ефективно використовувати вигідне геополітичне розташування України, а також збалансувати інтереси залізниць та споживачів їх послуг.

Список використаних джерел :

1. Закон України «Про залізничний транспорт» від 04.07.1996 р., // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 11. - Ст.201

2. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної програми реформування залізничного транспорту» N 651-р., Київ, від 27 грудня 2006 р.

3. Державне управління. Теорія і практика . За заг. ред. В Б Авер'янова. - К.: Юрінком Інтер, 2005.

4. Адміністративне право України. За заг. ред. академіка С.В. Ківалова. Одеса.: “Юридична література”, 2003.

Науковий керівник - Литвин Олексій Валерійович, заступник начальника факультету з навчальної роботи Національного університету державної податкової служби України, кандидат юридичних наук